

5778 Wajechi - Berachot

In de afsluitende parasje van het boek Beresjiet zegent onze aartsvader Ja'akow zijn zonen en kleinzonen. Het is daarom een goed moment om stil te staan bij een simpele vraag: wat is een beracha eigenlijk?

En hiermee bedoelen we niet de zegening die we uitspreken voor een mitzwa of voor en na het eten maar wij bedoelen die wens die een vader of moeder over het kind uitspreekt op vrijdagavond, een beracha die een tzadiek geeft of een mie sjeberach die we maken voor een zieke enz. Wat gebeurt er op het moment van een beracha?

Aan de hand van twee observaties kunnen we een begin maken om het concept beracha beter te begrijpen.

Ten eerste: De stam van het woord beracha "ברכ" bestaat uit de drie letters die in de getallenletterwaarde, de gematria, staan voor het getal 2, 200 en 20. Het moment waarop iemand een zegen uitspreekt over de ander is een moment van twee mensen die verbonden raken. *(Chaweer, vriend, bestaat weer uit twee getallen van het getal 2, de ב en de ר en de n is zelfs 2 tot de derde macht. Dit zegt ons iets over wat een echte vriendschap zou moeten zijn.)*

Een beracha is dus een moment voor twee mensen om zich verbonden te voelen. De nesjomme van de één wordt compatibel met de nesjomme van de ander. En dan kan er veel gebeuren. Want die bijzondere band tussen twee mensen wordt door Hasjem zeer gewaardeerd. De verdiensten van de één kunnen nu zomaar ter beschikking komen van de ander.

Ten tweede: De berachot van Ja'akow die hij geeft aan zijn zonen, in deze parasja. De inhoud van deze berachot is helemaal niet zo positief en lief. Bij verschillende van zijn zonen staat Ja'akow juist stil bij hun falen. Bij hun zwakke kanten. Niet de typische beracha die je van een joodse ouder verwacht. Maar dat komt omdat wij Ja'akow nu eenmaal niet zijn.

De Orach Chaim (49:28) weidt uit over dit onderwerp en zegt o.a dat de berachot van Ja'akow iets vertelde over de spirituele kracht en mogelijkheden van iedere zoon. Ook waar dat in onze ogen niet echt op een zegen leek, was het dat wel want er is geen grotere beracha mogelijk dan te weten waar jouw krachten in liggen en waar jij je voor moet inspannen. Want iedere nesjomme heeft haar eigen capaciteiten maar wij weten helaas niet welke.

Wat een zegen als iemand anders je dat zou kunnen vertellen. Maar dan moet die iemand anders wel aan de twee criteria voldoen: hij of zij moet zich volledig één met de ander voelen – zodat er 2 gelijke zielen ontstaan, en hij of zij moet op het geestelijke niveau zijn zoals Ja'akow om in te zien waar de krachten van zijn zonen lagen, waar de mogelijkheden en waar de valkuilen. Van zo iemand dat te horen: dat is een echte zegen.